

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมนะ เราอุตส่าห์แสวงหาสัจธรรม แสวงหาความเป็นจริงนะ เวลาอยู่ทางโลก เวลาทุกข์เวลายากขึ้นมาจะมาบวชพระ เวลาบวชพระขึ้นมาแล้ว บวชพระเป็นลูกของใคร เวลาอยู่บ้านอยู่เรือนมีพ่อแม่มีลูกมีเต้า ก็จะต้องปกครองดูแลกัน พอบวชเป็นพระแล้วใครจะดูแลใครจะแล

เวลาบวชมา อุบาสกอุบาสิกาเข้ามา ให้บิณฑบาตเป็นวัตร ให้บิณฑบาตเลี้ยงชีพ ให้ใช้ผ้า ๓ ผืน ให้ใช้น้ำมนต์มนต์ เวลาคืออยู่เรือนว่าง ปัจจัย ๔ เวลามีเขาอยู่แล้ว น้ำคองมนต์มนต์นั้นจะเป็นยาประจำพระอยู่แล้ว พระเขามียาประจำของเขาอยู่แล้ว

ฉะนั้น พระเราทำอะไรกันไว้ พอบวชเรียนขึ้นมาแล้วเจ็บไข้ได้ป่วย เวลาภานาขึ้นมา มาตรฐานของธรรมๆ ไร พระจะมีอะไรเป็นคุณธรรม ก็ต้องมีศีลมีธรรมในหัวใจเป็นคุณธรรม เป็นทรัพย์สมบัติ

โยมเขาจะมีอะไร เขาก็มีทรัพย์สมบัติของเขา พระก็จะมีทรัพย์สมบัติก็ต้องมีคุณธรรมในใจ ถ้ามีคุณธรรมในใจ มาตรฐานของใจ มาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติมันอยู่ตรงไหน ถ้ามาตรฐานการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เขาแสวงหาคุณธรรมของเขา ถ้าแสวงหาคุณธรรมของเขา เขาได้ความร่มเย็นเป็นสุขของเขา เขาจะไม่มาว่านวายเรื่องอย่างนี้เลย ว่านวายไม่จบไม่สิ้น ถ้าว่านวายไม่จบไม่สิ้น ถ้าใจว่านวายนะ ขอให้มน้ำใจกับพ่อกับแม่ ที่บ้าน พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ลูกดูแลพ่อคุณแม่ พี่ป้าป้าอาดูแลให้ดี เวลาพี่ป้าป้าอาพ่อแม่ของเราในบ้านเคยดูแลไหม แล้วจะว่านวายไปนอกบ้านนอกเรือน อยู่นอกบ้านนอกเรือนมันเป็นเรื่องของกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ใจหน้าที่ของตัวไม่ทำ ใจจะมาทำ มาทำเรื่องของพระ พระเราเจ็บไข้ได้ป่วยมันเรื่องธรรมดา คุณติ ยาในคลัง โอ้อโฮ! มหาศาลเลย

ฉะนั้น จะประกาศเลยละ ถ้าใครเอายามาๆ วางไว้ละ อย่ามาว่านวายนะ พอว่านวายแล้วไม่ไหว มาอ้อเฮอะอะไรกันอยู่อย่างนั้นนะไม่จบไม่สิ้น เขาไม่ได้บวชมาเอายา เขาบวชมาเพื่อคุณธรรมในใจของเขา แล้วถ้าพระเจ็บไข้ได้ป่วยก็ไปโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาล มันก็เรื่องบวชพยาบาลกับนางพยาบาล ถ้าบวชพยาบาลกับนางพยาบาล เราก็กินเคลียร์กับเขาเอง เวลาพระเขามีโรคพื้ก็ไปคลินิก เขาไปหาหมอ มันก็จบใจ ถ้าไปหาหมอ ร่างกายนี้ป่วย จิตใจมันไม่ป่วย

หลวงตาพูดประจำ ไอ้แค่หนึ่ง ไปโรงพยาบาล มดแดงกัดก็จะไปโรงพยาบาล

ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าละ ถ้าเธออยากจะทำอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอจงอุปัฏฐากภิกษุป่วยเถิด เวลาภิกษุป่วยนะ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย คนที่ขวางไม่ดูแล อันนั้นเราก็น่าเห็นใจ ไอ้พื้ถึงนะ แต่เวลาคนเราเจ็บไข้ได้ป่วยมันเจ็บไข้ได้ป่วยที่ไหนด เป็นห่วงเป็นใยกันนักไอ้เรื่องสุขภาพกายๆ ไอ้สุขภาพจิตไม่เคยเป็นห่วงเลย แล้วสุขภาพจิตมันเป็นห่วง มันคู่ นี้มาตรฐานๆ มันอยู่ตรงนั้นใจ ฉะนั้น มาตรฐานอยู่ตรงนั้นมันเป็นความจริง

ประกาศเลยเราไม่ได้เคยอ่อนวอน ไม่ได้ขอร้อง ไม่ได้ใดๆ ทั้งสิ้น แล้วไม่มีใครไปชุบชีวิตๆ กัน ไม่เอา ไอ้ชุบชีวิตๆ กันแล้วเอามาให้ ไม่ต้อง

มันจะมีมันก็มีเรื่องร่างกายอ่อนเปลี้ย มันชราภาพ มันก็เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเรื่องธรรมดาดนะ มันได้พักผ่อนแล้วมันก็หาย ถ้ามันพักได้พอนขึ้นมามันก็สดชื่นขึ้นมา มันไม่ต้องมาดูแลกันจนขนาดที่ว่ามัน อู้ฮู! เอาอกเอาใจอะไรขนาดนั้น เอาอกเอาใจกัน

เวลาหลวงตาทำานพูดนะ มันมีพระเง บอกไปที่นั่นอากาศไม่ดีๆ หลวงตาทำานสวนกลับเลย เอ็งไปได้ธาตุขันธ์มาจากไหนวะ มึงจะเอาอากาศที่ไหน จะเอาอากาศบนดวงจันทร์ไซ้ไหม ดวงจันทร์ไม่มีอากาศนะมึง นี่ไง ธาตุขันธ์ไม่ดี นู่นไม่ดี

เวลาเราไปภาวนา เราไปวิเวก เราก็กินแสวงหาของเรา ที่ไหนมันพอพักอาศัยได้ที่มันปลอดภัยที่นั่นมันควรแก่การภาวนา เราจะอยู่ที่นั่น ที่ไหนอากาศมันอับมันชื้น เราก็กินหลีกเร้นเสีย ถ้าหลีกเร้นแล้วมันจะต้องไปเรียกร้องอะไรกันมากมายขนาดนั้น ถ้าเรียกร้องมากมายขนาดนั้น

ชุดงควัตร อยู่ในเรือนว่าง เรือนว่าง อากาศมันปลอดภัยไปรงมาก เราก็อยากจะมีบ้านทรงสเปนไปปลูกในทุ่งนา แล้วให้น้ำท่วมหลังคา แล้วเราก็กินช่อมแซมกันใจ นี่เราเห่อไปกับเขา เรา

เห่อไปกับกระแสโลก แต่มาตรฐานของใจมันไม่ดูแลรักษากัน ถ้าดูแลรักษามาตรฐานของใจนะ สิ่งนั้นเป็นเครื่องอาศัยเท่านั้นนะ

การเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นเรื่องธรรมดาณะ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้าชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้าจิตใจที่มันมีคุณธรรมในใจแล้วอะไรมันจะมาพลัดพราก เพราะว่าเวลาโยมทำบุญกุศล สิ่งที่ว่าป็นทิพย์ๆ มันไปกับใจดวงนี้ ใจดวงนี้ทำสิ่งใดนะ กรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ความเกิดมา เกิดมาเพราะจริตนิสัย เกิดมาเพราะได้สร้างบุญสร้างกรรมมา เกิดมาจนถึงมีจริตนิสัย มีความคิดแตกต่างกันมา เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องคุณธรรม คุณธรรม เรื่องศีล เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา เรื่องความปกติของใจ ถ้าใจมันปกติขึ้นมาแล้วมันไม่เบียดเบียนใคร ไม่ทำร้ายใคร ถ้าจิตมันเป็นสมาธิขึ้นมาแล้วมันมีความสุขในหัวใจนั้น ถ้าเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมามันมหัศจรรย์ๆ แล้วสิ่งนี้มันเกิดที่ไหน มันเกิดที่ใจดวงนั้น ใจดวงนั้น ปฏิสนธิจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะมันมีวิชา เพราะมีความมืดบอด มันถึงเวียนว่ายตายเกิดของมัน ถ้าเวียนว่ายตายเกิดของมันนะ เกิดมายังมีอำนาจวาสนา ยังมีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา มีความเชื่อในคุณงามความดี

จะลัทธิศาสนาใดก็แล้วแต่ ทำดีก็คือทำดี ทำชั่วก็คือทำชั่ว แต่ทำดี ทำดีในวัฏฏะไง ทำดีในวัฏฏะ การเสียดละ การทำคุณงามความดีมันเป็นผลของวัฏฏะ เพราะทำดีต้องมีผลใช้ไหม เราเรียกร่องกัน “ทำดีแล้วไม่ได้ดี ทำดีแล้วไม่ได้ดี”

ทำดีต้องได้ดีสิ แต่มันได้ดีตรงไหนล่ะ ถ้ามันได้ดี คุณ ภาชนะของเรา ถ้าภาชนะของเราที่เราดี เราใส่วัตถุที่มีคุณค่าที่ดีมันก็ดีไปหมด ภาชนะของเราที่มันมีแต่ความสกปรกโสโครก ไปใส่ที่มันมีคุณภาพเท่าไร มันก็ทำให้สกปรกโสโครกไป มันมองไม่เห็นวัตถุนั้น เห็นแต่ความสกปรกโสโครกในภาชนะนั้น

จิตใจของคนๆ ถ้าจิตใจของคนมันดี สิ่งที่ดีมันดี ทำคุณงามความดีๆ ว่าทำดีแล้วไม่ได้ดี มันต้องได้ดีของมัน คำว่า “ภาชนะๆ” ก็คือจริตนิสัย ภาชนะๆ ก็คือเวรกรรมของเก่า ใจกรรมเก่าขึ้นมา เขาปรารถนาดี พ่อแม่ปรารถนาดีกับลูกขนาดไหน ลูกก็บอกว่าพ่อแม่ลำเอียง พ่อแม่ไม่รักของเรา มันต้องการของมัน ต้องการตามใจของมัน แต่เวลาพ่อแม่คนไหนที่ไม่รักลูกบ้าง แต่อำนาจวาสนาของพ่อของแม่ใช้ไหม อำนาจวาสนาของพ่อของแม่ที่เขามีอุดมสมบูรณ์ เขาก็ดูแลลูกของเขาได้เต็มไม้เต็มมือของเขา ถ้าพ่อแม่อึดคัดขัดสนขึ้นมาก็ดูแลด้วยน้ำใจ ดูแลด้วยความ

จริง เพราะมันเวรไง กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันไง ก็มาเกิดเป็นพ่อเป็นแม่กันอย่างไร
เวลาร่ำรวย ทำไมไม่ไปเกิดกับพ่อแม่ที่ร่ำรวยล่ะ ทำไมเกิดกับพ่อแม่ที่ขัดสนล่ะ พ่อแม่ที่ขัดสน
เพราะมันมีเวรมีกรรมต่อมาด้วยกันไง ถ้ามันมีเวรมีกรรมมาด้วยกัน กรรมที่ทำได้ทำชั่ว สิ่งที่ทำดี
ทำชั่วมันพาเกิดไง ถ้ากรรมพาเกิดๆ

ทีนี้มันเกิดมาแล้ว เกิดมาเพราะเวรเพราะกรรม แต่ปฏิสนธิจิต เวรกรรมจะเกิดจากการ
กระทำ มโนกรรมคือความรู้สึกนึกคิด พอมันคิดสิ่งใดๆ แล้วความคิดมันเสมอกัน ความคิดมัน
เท่ากัน มันจะไปเกิดที่ตรงนั้นไง ถ้าความคิดที่สูงส่ง ความคิดที่เลื่อนลอย เราจะเข่งเท่าขึ้นไปให้
เกิดสูงส่งอย่างนั้นได้ไหม นี่ไง สิ่งที่เป็นทิพย์ๆ ถึงแย่งชิงกันไม่ได้ไง ความรู้สึกนึกคิดนี้แย่งชิง
กันไม่ได้ไง เพราะความรู้สึกนึกคิดมันคุ้นชินกับใจอันนั้นไง ถ้าความคุ้นชินกับใจอันนั้น เราเกิด
มาเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร พอสอนแล้ว
ให้ทำดีๆ ทำดีก็ไม่ได้ดีสักที

ทำดี ทำดีก็ไม่ได้ ทำดี ถ้ามันมีผลคุณงามความดี มันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง ถ้าเวียน
ว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ใครเป็นคนไปเกิดล่ะ จิตนี้พาเกิดๆ จิต ตัวจิต ตัวเรานี้แหละ แต่เราไม่เคย
เห็นเรา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ สอนให้สร้าง
คุณงามความดีกับใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นสร้างคุณงามความดี กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมหอม
ทวนลมณะ

เวลาครูบาอาจารย์เรานั่งสมาธิภาวนาอยู่ในป่า เทวดามาอุปัฏฐากอุปัถม์ก็เลยล่ะ เพราะ
เทวดาเขาต้องการให้จิตนั้นสงบ ต้องการให้จิตนั้น คุลี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เทศน์ธรรมจักๆ ขึ้นไป เทวดาส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไปเลย มนุษย์ยังไม่รู้เรื่องเลย เทศน์ปัญญาจักคีย์
พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียว แต่เทวดาส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไป เพราะอะไร
เพราะเขาปรารถนา เขาโรตัสัจธรรม โรตัสัจธรรม

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ เทวดา อินทร์ พรหม เขาอยู่ของเขาด้วยความ
สุขของเขา เขาอยู่ด้วยทิพย์สมบัติของเขา ทำไมเขายังทุกข์ล่ะ ทิพย์สมบัติมีทุกข์ใหม่ ทิพย์
สมบัติของเขามันสมบูรณ์ทั้งนั้นแหละ แต่มันทุกข์สิ ทุกข์เพราะมันต้องตายไง การเกิดที่ไหนไม่
มีการตาย สถานะของคนที่สูงส่งขนาดไหน แล้วถ้ามันต้องพลัดพราก มันจะทุกข์ขนาดไหน ถ้า
มันทุกข์ขนาดไหน แล้วทำอย่างไรที่มันจะไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย นี่เวลาต้องการสิ่งนั้นไง

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์เราท่านอยู่ในป่าในเขา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปไง ถ้าจิตมันสงบ จิตมันจะทำคุณงามความดี เขาส่งเสริม ทีนี้พระเราๆ นี่ไง เวลาพระเราไปอยู่ในป่าในเขา ถ้ามันทุกข์มันยาก ไม่ไป ไปก็กลัวผี ไปแล้วเดี๋ยวอากาศมันจะไม่ดี เดี่ยวจะไม่มีคนอุปฐากยา เดี่ยวไม่มีคนมาส่งของ มันก็ไปห้วงนั่น แล้วมันจะได้อะไรละ มันก็ได้ความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้นแหละ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ เขาไปของเขาเพื่อเหตุนี้ เพื่อประโยชน์อย่างนั้น ถ้าเพื่อประโยชน์อย่างนั้น ทำความดีอย่างนั้น ถ้าทำความดีอย่างนั้นนะ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรา สอนเราให้ทำคุณงามความดี เราจะเรียกร้องกันว่าทำดีไม่ได้ดี... ได้ ทำดีได้ดี ทำดีได้ชั่ว แต่คุณงามความดีของเรา เราทำของเรา ปัจจุบันนี้เป็นความดีของเรา ถ้าเราไม่ทำความดีของเราละ ไฟกิเลสในใจมันแผดเผา การทำคุณงามความดีมันกระเสือกกระสน มันหาใจ คูตี เวลาเขาทุกข์เขายาก เขาก็ต้องหาที่หลบภัย หลบร้อนของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมโอสถ สัจธรรมอันนี้มันเป็นที่พึ่งที่อาศัยทั้งนั้นนะ ทีนี้เป็นที่พึ่งที่อาศัย คนมันร้อนมา คนร้อนมา พอเข้ามาแล้วมันจะให้หายร้อน เอ็งก็ต้องผ่อนคลายตี ผ่อนคลายให้ความร้อนมันกระจายออกสิ แล้วความร้อนจะกระจายออกด้วยสิ่งใดละ ก็ด้วยธรรมโอสถไง ด้วยธรรมโอสถ การกระทำของเราเนี่ย

ถ้าการทำคุณงามความดี คูตี เราหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โร หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โร

นี่ก็พุทโรมันจะมาช่วยอะไรได้

ก็มันทุกข์อยู่นี้ มันร้อนอยู่นี้ เอ็งหายใจเข้านี่ก็พุท แล้วหายใจออกนี่ก็โร ถ้าหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โร ความรู้สึกนึกคิดมันไปเกาะที่พุทธานุสติ ถ้าความรู้สึกนึกคิดไปเกาะที่พุทธานุสติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คุ้มครองเอ็งไง ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคุ้มครองด้วยพุทธานุสติ พุทฺธะ ถ้าจิตมันอยู่กับพุทฺธะมันก็อบอุ่นใจ แต่เวลาจิตมันไม่อยู่ที่พุทฺธะ มันไปอยู่ที่ความเครียด มันไปอยู่ที่ความทุกข์ความยากอันนั้นไง มันทิ้งพุทฺธะ มันทิ้งพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วมันไปอยู่กับกิเลสตัณหาความทะยานอยากที่แผดเผาในใจของมัน แล้วมันบอกว่ามันทำดีแล้วไม่ได้ดี ทำดีแล้วไม่ได้ดี

ทำดี เอ็งก็มาอยู่กับพุทธะสิ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้าความรู้สึกนึกคิด ทั้งหมดมันไปอยู่กับพุทโธแล้ว พุทโธคุ้มครองแล้วมันจะคิดได้ไหม มันจะมีความทุกข์ในหัวใจไหม แต่มันหวงใจ มันหวงว่าสิ่งนี้เป็นของฉันๆ ฉันคิดขึ้นมาแล้ว ยิ่งใครคิดจินนิทาน มันขับไปทีไร มันคิดแต่เรื่องนั้นนะ เคยทำความดีเอาไว้ ทำดีแล้วไม่ได้ดี ใครทำความดีแล้วนึกไม่ถึง นึกไม่ได้ นิดเดียว แคตักบาตรไปทัพพีหนึ่ง โอ้อโฮ! ไปฟังเทศน์พระ พระก็มาด่ามาเมื่อวาน เปื่อมากเลย นี่ความดีมันก็ไม่คิดถึง มันก็ไม่เอาใจ แต่ถ้าใครคิดจินนิทานนะ อู๋! เขาค่าเรา เขาค่าเรา มันทุกข์อยู่นั้นนะ

นี่ไง ถ้ามันมาอยู่กับพุทโธๆ พุทธะคุ้มครอง แล้วถ้าระลึกถึงสังขธรรม สังขธรรมก็นี่ไง เมื่อกี้มันยังร้อนๆ อยู่เลย ทำไมมันเย็นได้ละ เมื่อกี้มันยังเครียดอยู่เลย เวลามันอยู่กับพุทโธแล้ว ทำไมมันหายได้ละ

เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด สังขธรรมมันเกิดขึ้นด้วยเหตุและปัจจัย ถ้าเหตุมันถูกต้องดีงาม ขึ้นมา สังขธรรมอันนั้นมันจะไปไหน แต่เรามันตื่นเงาใจ ตื่นแต่เงา ตื่นแต่กระแสสังขม สังขมก็กระแสสังขม กระแสสังขมนั้นสร้างขึ้นมา นะ สติ สมาธิ ปัญญา มันจะเกิดในใจ ใครจะสร้างขึ้นมา เราทำของเราขึ้นมาทั้งนั้นนะ ถ้าเราทำของเราขึ้นมาทั้งนั้น แล้วถ้าเราทำได้ไง กว่าที่จะทำได้มันก็ต้องเข้มแข็งอย่างนี้ เวลาเข้มแข็งขึ้นมา นะ คุณไปวัดไปวา มันก็ต้องกระเสือกกระสน กระเสือกกระสนจริงๆ นะ อยู่บ้านของเรา อยู่บ้านเราร่มเย็นเป็นสุข แล้วมันร่มเย็นเป็นสุขใหม่ละ เวลามันจะไป มันอ้างว่าอยู่แล้วร่มเย็นเป็นสุข เพราะอะไร มันขี้เกียจ แต่เวลามันอยู่จริงๆ แล้วพอมันจำเจขึ้นมา พอมันอยู่คุ้นชินมันก็เดือดร้อน มันเดือดร้อนไปหมดโอ้อใจดวงนี้ ใจดวงนี้อยู่ไหนก็เดือดร้อน แต่ทำความดีมันอ้างเล่ห์ไปหมดเลย แต่ถ้ามันจะทำความที่มันพอใจนะ มันตะครุบไปหมดเลย แล้วมันก็ทำของมันอยู่อย่างนั้นนะ นี่สังขธรรมๆ อันนี้ไง

เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธออย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย แต่ธรรมมันเกิดตรงไหนละ สิ่งที่เราไปศึกษาๆ นั่นเป็นทฤษฎี เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นวิธีการทั้งนั้นนะ แล้วเอาวิธีการมาเถียงกันนะ มันยังไม่เข้าสู่ผลนั้น เวลาวิธีการไม่ถึงเป้าหมาย ถ้าถึงเป้าหมายมันก็รู้แจ้ง ถ้ารู้แจ้งขึ้นมา ใครบอกทำดีแล้วไม่ได้ดี มันเป็นไปไม่ได้หรอก มรรคผลนิพพาน อาศัยคุณงามความดีทั้งนั้นนะ สติ ๕ สติ ๘ สติ ๑๐ สติ ๒๒๗ เวลามันมีสติแล้วพยายามทำให้ใจสงบเข้ามา พอใจสงบแล้วมันยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันเกิดวิปัสสนาญาณ

วิปัสสนาญาณ วิปัสสนาคือความรู้แจ้ง ญาณที่รู้แจ้ง แล้วรู้แจ้งใครล่ะ ไปรู้แจ้งเรื่องของใคร ก็รู้แจ้งเรื่องที่ไ้อ้โง่ๆ ไ้อ้จิตที่ว่าแก่นัก มีปัญญาเยอะ อู้ฮู! มีศักยภาพ...ตายหมด ไ้อ้โง่ๆ เห็นตายเกลี้ยงเลย แต่ครูบาอาจารย์ของเราท่านอยู่ของท่าน โดยมีสติปัญญาของท่าน ท่านอยู่ในที่สงบสงัด ในที่วิเวกนั้น กิเลสมันตายไปหมดแล้ว เพราะกิเลสมันไม่อยากจะอยู่ กิเลสมันอยากไปคลุกคลีอยากจะมีศักยภาพ อยากจะให้เขาารู้จัก เพราะถ้ามันมีสติมีปัญญาชำระล้างได้ กิเลสตายหมด กิเลสตายหมด

อยู่โคนไม้ อยู่ในที่สงบสงัด อยู่ในเรือนว่าง อยู่ในถ้ำคูหา มีความสุข ที่นี้มีความสุขนะ กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันหอมทวนลม คนได้เกียรติศัพท์เกียรติคุณก็ไปหาท่าน ไปหาท่านหาท่านแล้วเปิดไทม์ เปิดหัวใจไทม์ รับรู้สิ่งนั้นไทม์ ถ้าเปิดหัวใจขึ้นมา ก็จะเอาโลกเข้าไปใน โลกก็ความสะอาดสบายทั้งนั้น ขนกันเข้ามา ไ้อ้คนที่เขาอยู่ๆ เขาต้องการอยู่ด้วยความสงบสงัดของเขา ไ้อ้ขนเข้ามาก็เป็นภาระไปทั้งนั้นนะ

ที่นี้เวลาคนมาที่ไทม์ก็แล้วแต่ จะมีสังคมที่ไทม์เกิดขึ้นมันก็มีความวุ่นวายทั้งนั้นนะ แล้วถ้าคนที่มีหลักมีเกณฑ์จะบริหารจัดการมันไทม์ ถ้าบริหารจัดการขึ้นมา เขาบอกว่าวัดใจ บวรบ้าน วัด โรงเรียน

อ้าว! วัดก็เป็นวัด วัดเป็นวัด ให้เป็นบ้านหรือ เวลาอยู่บ้าน สร้างห้องพระไว้ที่บ้านก็อยู่บ้านสิ เดียวนี้เอาวัดไปไว้ในห้างสรรพสินค้าก็ไปเดินตากแอร์กันไทม์ นี่มันดึงลงต่ำหมด ถ้าดึงลงต่ำ ดึงลงต่ำด้วยความสะอาดด้วยความสบายไทม์

ถ้าความสะอาดสบายมันเป็นความจริงขึ้นมาได้ไทม์ ก็ให้มันเป็นความจริงขึ้นมาสิ แต่ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาแล้ว คนที่ฆ่ากิเลสตายแล้ว ไม่มีสิ่งใดเลยยังสะอาดสบาย ไม่ต้องไปวุ่นวายกับสิ่งใดๆ เลย ไม่ต้องไปบริหารจัดการ ไม่ต้องยุ่งอะไรกับมันเลย สบาย

ไ้อ้อย่างนั้นมันสบายไ้อ้อย่างไร ไม่มีอะไรเลย

มันมีหลักในใจอันนั้น ถ้าหลักใจอันนั้นนะ มาตรฐานอันนั้นไทม์ ถ้ามาตรฐานอันนั้น มาตรฐานของคุณธรรมมันมีของมันนะ แต่ไทม์ของเรา เราพยายามจะไปดึงมาตรฐานนั้นลงมาให้เป็นโลก โลกมีแต่ความครึกครื้น มีแต่ความวุ่นวาย แต่กิเลสมันชอบ มันเข้ากันได้ แต่ถ้ามันสงบสงัดแล้วมันเข้ากันไม่ได้ กลัวผี มันวิเวก

สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่ดิ ฉะนั้น ประกาศ อย่าเอาอะไรเข้ามาให้วุ่นวายนะ ให้มันจบ
เสียที พอกันทีเบื้อเหลือเกิน เอวัง